

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
РАЙОНЕН СЪД ТРЪН

Регистрационен индекс	Дата
ВСС-1212/19	07-06-2021

изх. № 71

дата: 07.06.2021 г.

ДО

СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ

НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

СТАНОВИЩЕ

**От Петър Симеонов – административен ръководител на
Районен съд-гр.Трън**

Уважаеми членове на съдийската колегия на ВСС,

Съзнавам, че както настоящото становище, така и другите преди него изпращани от мен във ВСС по повод изказване мнения относно прекрояване на съдебната карта едва ли ще бъдат взети предвид при решаване в случая как да приключи финансирания с пари на ЕС проект „Създаване на модел на оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на ЕИСС“. Въпреки това ще си позволя да споделя накратко мнението си и това на колегите ми съдебни служители, работещи в РС-Трън. В началото ще споделя, че се присъединявам към отрицателните становища на всичките тези колеги, органи и организации, публикувани до момента на сайта на ВСС като споделям напълно техните аргументи и в този смисъл в някаква степен няма как да не се повтори по-нататък в изложението си. Последно изразих мнението си като подкрепих с подписа си становището на повече от петстотин колеги пред СК на ВСС.

Не считам, че следва РС-Трън да последва съдбата на РП-Трън и да изчезне от съдебната карта. И до днес не съм видял анализ и не съм усетил коренна разлика в положителен аспект от закриването на РП-Трън и преобразуването в ТО. Ако за положителна разлика може да счита силно ограничената възможност жителите на Трън и околните села да се срещат лично с прокурор, на която „привилегия“ се радваха допреди тази част от реформата в съдебната система. Но да не се намесвам в дейността на ПК на ВСС, за не бъда обвинен във недопустимо вмешателство в тяхната работата.

Съда, в който имам честта да работя е създаден преди повече от 140 г. Преживял е редица метаморфози, но дори и в най-тежките и бедни години държавата не си е позволила да го закрие. Бих желал да уточня, че съзнателно използвам думата „закрие“ пред „преобразува“, „оптимизира“ и други синоними на реформаторска дейност, защото съм убеден, че тези „промени“ ще доведат до фактическото му обезличаване и закриване.

Както споменах по-горе Районен съд гр. Трън е най-стария съд в региона на Окръжен съд гр. Перник. Създаден е през 1879г. като Окръжен съд, в чиито район са влизали Трънска, Брезнишка и Царибродска околии и е разглеждал като втора инстанция актовете на мировите съдии. Трънският съд е бил един от най-големите съдилища в пределите на Княжество България. По силата на Ньойския договор от 1919г. селата от Клисурска, Одърновска и Звонска общини, общо 17 села преминават в Сърбохърватското кралство. В този тежък момент трънската общественост се обявява срещу закриването на Окръжния съд, тъй като той се явява не само съдебна институция, но и обединителен център на местната власт, която не прекъсва връзките с хората от Западните покрайнини. Днес той обслужва гражданите на Община Трън, които наброяват около 4600 души, населяващи общинския център – гр. Трън и 51 села. Характерното за този район е, че селата са отдалечени от областния център и са слабо населени, предимно от хора над средната възраст. Именно в годината на своята 142-ра годишнина, с решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, на 15.06.2021г., Районен

съд- гр. Трън предстои да се превърне в Териториално отделение на Пернишки районен съд, съгласно предвиденото в Доклада за „Модел 4“, разработен в рамките на Дейност 1 по ОП „Добро управление“ 2014-2020г. по проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури за разработване на Единна информационна система на съдилищата“, изпълняван от Висшия съдебен съвет. Трансформацията на Районен съд- гр. Трън в Териториално отделение на Районен съд- гр. Перник ще изолира едно основно звено на съдоустройствената система, тъй като дейността на Районния съд стои най-близо до гражданите и далеч не се изчерпва само с прякото разглеждане на делата. Към Районния съд са уредени служба по вписванията, функционира държавно съдебно изпълнение и „Бюро съдимост“. Превръщането на Районен съд- гр. Трън в Териториално отделение на Районен съд- гр. Перник, което Териториално отделение само ще приема документи на гражданите, отправяйки ги до други съдилища в района, което ще доведе до ограничаване на достъпа до правосъдие на жителите на Община Трън и околните села, до недопустим разход на време, средства и невъзможност за добро и бързо обслужване на тези граждани, ще допринесе за вече нарастналите регионални и социални неравенства, изразяващи се в централизирането на ресурси, множество административни структури и техните услуги. Съдебният район следва да се разглежда с индивидуален подход, защото в него се натрупват множество фактори - характера на населението, неговата осведоменост и възможност да търси защита по адекватен начин, материалния му статус, който му позволява да пътува или достъпа до подходящ транспорт.

Като брой жители общината не е голяма- около 4600 души, населяващи общинския център – гр. Трън и 51 села. Характерното за този район е, че релефът е планински, селата са отдалечени от общинския център и са слабо населени, предимно от хора над средната възраст. Пътната комуникация не е в добро състояние, като в момента се извършва рехабилитация на малка част от третокласната пътна мрежа.

Общественият превоз е ограничен, като ежедневни линии има само до основните села. До по-отдалечените села има автобус само веднъж в седмицата. Територията на община Трън е 574 кв.км.. Част от границата на района на съда съвпада с държавната граница с Република Сърбия, като в този участък се намира граничният контролно-пропускателен пункт Стрезимировци. Липсата на добри и редовни транспортни връзки и интернет комуникации затруднява изключително живеещите в контактите им и в достъпа им до правосъдие. Общината е и граничен район и е известна със спецификата си по извършване на престъпления, свързани с незаконно преминаване на държавната граница. Както знаем опасността от нова бежанска вълна и от там - увеличаване на този вид престъпление никак не е отминал. През общината преминава и международен път водещ до ГКПП Стрезимировци, което също е предпоставка за административни нарушения и престъпления. Същевременно има тенденция на разрастване и увеличаване дейността на земеделските производители и арендатори, което води до повишаване на делата свързани с вещни спорове, спорове за аренды договори, наеми и други. Във връзка с предходното връщане на земеделската земя константен е броя на делбените производства. Обстоятелството, че съседната Република Сърбия има ясна перспектива за приемането и в ЕС би могло да се предположи, че това ще даде икономически тласък и на тази гранична област, което ще рефлектира и на дейността на съдебните органи. Едно от заключенията на извършено социологическо изследване относно отражението на евентуално закриване на съдилища в малките съдебни райони, е че се „руши социална тъкан, генерират се процеси на необратимост и декласация на малките общности и стотици хиляди български граждани. За самите местни общности това е един процес, който се интерпретира като абдикация на Държавата от нейните отговорности, социалната и лична сигурност и права на гражданите, населяващи тези райони.“ Хората казват така: закриват се всякакви държавни органи, намаляват служителите на НОИ, намаляват се броя на полицаите, закри се болницата, пощата, остана само едно училище, ако закриете и съда Общината умира. В допълнение искам да обърна

внимание, че видно от плана на Кметство Трън има тенденция за връщане на бизнеса в този район. В последните години се наблюдава развитие на туризма в различните видове – екологичен, селски, културен, религиозен, връщане на по – възрастни хора от големия град в родните села, което също би следвало да се има в предвид при решаване на въпроса за закриване на съда в гр.Трън. Опитвал съм се за себе си да преценя и анализирам какво би се спестило и какъв би бил ефекта за закриване на такъв съд от финансова гледна точка и стигам до извода, че резултата – чисто финансовия не би бил особено голям, при уговорката, че категорично не би следвало само по финансов критерии дори и съпоставен с броя на дела да се обосновава решение за закриването на такъв съд. При закриване на такъв съд на едната взна ще сложим чисто финансовия ефект от спестяване на заплатите на не повече два щата за съдебни служители, и неголямо намаление на разходите за поддръжка на сградата, а на другата взна - отдалечаване на достъпа до правосъдие и онзи нематериалния ефект от загуба на държавност, засилване на чувството за обреченост и липса на перспектива и отново малцината останали млади хора ще поемат към големия град- респективно към района на СРС и СГС. Защото те в Перник няма да останат. На шега като предложение: нека всички в близост областни и районни съдилища да станат филиали на СРС и да се оптимизира натоварването. Пък ако се стори за уместно и към останалите четири-пет големи града да се реализира тази реформа най-сетне.

При изпращане на поредната справка относно натовареността на съда за период от 2014-2018г. изрично засегнахме, че при изготвяне на статистическите отчети винаги е отбелязвано като брой съдии двама, при условие, че е имало периоди в които реално е работил един съдия. Ето защо при анализ на статистическата информация по години това води до значително занижаване на показателите по натовареност на реално работещия съдия и на съда като цяло. Това се отнася за периода април-юли 2014г., от 01.12.2014г. до 27.04.2015г., както и от 02.10.2017г. до настоящия момент. Извън анализирания период остава 2019г. до момента

като следва да се отбележи, че се наблюдава нарастване броя на постъпилите за решаване дела. И това не се отнася само до заповедните производства, а до реални искови производства, както и НАХД покриващи дейността на широк спектър контролни органи в различни сфери на дейност на държавата. В анализа се сочи, че това е от една страна поради съкращаване на свободната щатна бройка. Тази щатна бройка реално занижаваше натовареността на съда. На основание протокол № 26/07.11.2019г. на Пленума на ВСС, същата е съкратена. На второ място, през 2019 г. натовареността се е увеличила поради реалното и драстично увеличение на постъпилите в съда дела. За 2020 г., поради пандемията Covid-19, не може да се прави анализ, както за постъпленията, които са по-малко, както е навсякъде в страната през 2020 г., така и на срочността за разглеждане на делата, поради обективни причини, на основание които са отлагани дела, поради заболели страни и участници в съдебното производство. От постъпленията към 07.06.2021 г., е видно, че образувани граждански дела в съда са 96 броя и наказателни 35 броя дела, като за сравнение към същия период на 2019 г. са били образувани 94 граждански дела и 29 наказателни дела, което показва, че към настоящия момент се запазва тенденцията и се очаква образуваните дела да достигнат постъпленията от 2019 година. Следователно налице е тенденция на увеличаване броя на делата, което води до увеличаване натовареността, което не е взето предвид при анализа и вземането на решение за „оптимизирането“ на нашия съд.

Видно от „Анализа на натовареността на съдилищата през 2019 г.“, приет съгласно решение на СК на ВСС, по протокол № 19/16.06.2020 г., на стр.68, абзац четвърти, сравнявайки данните за натовареността по постъпили дела за 2019 г., се констатира, че най-много се е увеличила натовареността на РС – Трън, с почти 24 дела, а именно от 11.71 бр. за 2018 г. (при 2 щ.бр.) на 35.42 броя. Като в този доклад също е посочено, че през 2018 г. са отчетени две щатни бройки за съдия, като реално е работил само един съдия в РС – Трън и поради това бройките на постъпилите дела е нереално занижен до 11.71 бр., което при реално отчитане би показвало най-малко постъпления от 23.42 бройки на един

съдия. В същия доклад - „Анализа на натовареността на съдилищата през 2019 г.“ (на стр. 75, абзац втори), е посочено, че най-голям ръст в натовареността по брой дела за разглеждане през 2019г., има при разгледаните дела в РС – Трън (с 24.5 дела месечно за разглеждане), като от един от най-ниско натоварените районни съдилища, влиза в групата на **средно натоварените съдилища в страната**, като е посочено, че към отчетения анализиран период, се намираме на **65 – то място сред районните съдилища по натовареност за 2019 г.** Това се дължи от една страна на намаляване на щатната численост на съда, а от друга страна рязкото увеличение на броя на делата през 2019 г. – с 45% спрямо 2018 г. съвкупността от тези фактори водят до драстично увеличение в натовареността на съда. На 125-та страница от цитирания Анализ на натовареността на съдилищата през 2019 г., е отчетено, че натовареността по щат при един съдия към 31.12.2019 г. е по брой постъпили дела 425 броя, което месечно е 35.42 броя на съдията, както и при 446 брой дела за разглеждане, което е 37.17 дела за разглеждане месечно. Свършените дела са 402 за годината, което е 33.50 дела месечно. Действителната натовареност също е посочена, при 38.64 дела месечно постъпления, 40.55 брой дела за разглеждане и 36.55 свършени месечно дела за 2019 г. на един съдия. Относно показателите посочени в настоящия Доклад на(стр. 12), „Брой свършени спрямо броя входящи дела на годишна база“ – т.нар. „Степен на разчистване“ се сочи, че при средна стойност 97,35% за граждански дела, 99.14% за наказателни дела, 97.85% - общо за всички дела. За РС Трън „степен на разчистване“ е 98.17% да граждански дела, 107.94% за наказателни дела, 100.36% - общо за всички дела, което показва степен на разчистване над средната за страната. Същото се отнася и за показателя „Ефективност и качество на правосъдие“ от 2018 г.,(стр.13 от настоящия Доклад), където се изчислява времето за разглеждане на едно дело, чрез разделяне на броя на висящите дела в края на наблюдаван период на броя на разрешените дела в същия период, умножено по 365 (дни в годината), като средните за страната стойности са 79.8 дни за граждански дела, 58.2 дни за наказателни дела, 73.7 дни общо за всички дела, то за РС Трън „времето за разглеждане“ на дела е

32.4 дни за гражданските дела, 10.7 дни за наказателните дела или 27.2 дни – общо за всички дела, което показва, че делата се разглеждат в пъти по-малко дни, под средните за страната. На същата страница от настоящия Доклад са анализирани и свършените в РС – Трън дела, като средно за страната 87.3 % граждански дела, приключили със съдебен акт по същество. За РС – Трън е 89.3% граждански дела, приключили със съдебен акт по същество, 77.9% наказателни дела, приключили със съдебен акт по същество. Относно показателя ефикасност и по-конкретно „стойност на годишни разходи за единица резултат“ за делата, разгледани и решени в РС Трън се вижда, че е определена „цената“ на крайния резултат от дейността на всеки от районните съдилища, а именно броя на разглежданите и свършени дела, изчислени като сумата на общите отчетени към 31.12.2018 г. разходи е разделена на броя разглеждани/свършени дела. Посочен е средногодишен разход на едно разглеждано дела за районните съдилища извън областните центрове е в размер на 440 лв., при анализ се констатира, че при 37 съдилища, този показател е под средния за страната, тоест сочи се по-висока ефикасност от средната. На тази база е посочено, че в РС - Трън този показател е 1445 лева, с което се нарежда на едно от челните позиции по средногодишен разход на едно разглеждано дело. От тези показатели не е ясно дали се взема предвид и дали се отчита „степената на разчистване“ на делата от съдията в РС – Трън, както и това, дали в „цената“ се вземат предвид обжалванията на делата, респективно резултати по тях, както и съотношение на потвърдени и отменени такива. Не на последно място е редно да се отбележи, че отново се отчитат данни, по завишаване и подновяване на „бежанската вълна“, което е важен фактор при отчитане на дейността на районните съдилища в пограничните райони.

Интересен за анализ би бил и „опита“ ни касаещ липсата на реално случайно разпределение и специализация и как това се отразява на качеството и сročността при решаване на делата.

Във връзка с показателя „Численост на администрацията (обща и специализирана) спрямо броя магистрати в районния съд, анализирани на

стр. 13 от доклада за районен съд – Трън, и определените стойности 2,25 да служители в специализираната администрация на един съдия и 2,50 служители в обща администрация на един съдия, може да се отбележи, че в малките районни съдилища, където по щат, няма определени утвърдени длъжности, функциите на същите се изпълняват от съдебните служители по утвърдената щатна численост. Съдебните секретари, изпълняват и функции на съдебни деловодители. Съдебният архивар е и деловодител бюро съдимост и деловодител регистратура. Съдебният деловодител – ДСИ също е и деловодител регистратура, на ротационен принцип по половин работен ден между двамата служители. Куриерът на съда е и чистач, също така изпълнява и функции на касиер. Съдебният служител „призовкар“, изпълнява и функции по снабдяване на съда. Работникът поддръжка сграда, изпълнява и функции на домакин, както и технически изпълнител – огняр. До юни месец на 2020 г., всички съдебни служители изпълняваха и функции на чистач, с оглед това, че нямаше служител, на който персонално да се възложи изпълнението на тези функции. Независимо от съотношението, изчислено по този показател, съдебните служители са на своя санитарен минимум. При отсъствие на съдебен служител, поради ползване на платен годишен отпуск или по друга причина, неговите функции се поемат и изпълняват от определени съдебни служители, с което се осигурява и непрекъснатият работен процес.

Мисля си, че преди вземане на решението да бъдат предложени конкретни съдилища за „оптимизиране“ следваше поне един колега от ВСС занимаващ се с тези въпроси да дойде да се запознае на място с проблемите на съответните райони и действителното състояние на работата в тях.

Истината е, че с механично сливане на съдилища през чисто финансови сметки няма да се направи реформа най-малко в съдебната система. Докато не се изведе на преден план, че системата са хората в нея и техните нагласи, професионализъм, морал, мотивация и от тях зависи

всичко. И понятия като отговорност, независимост, честност и неподкупност не са синоним на глупост.

Що се касае до идеите за изпразване откъм съдържание и функции на районните съдилища в името на ускоряване кариерното израстване на съдиите от това ниво и равномерното им натоварване, намирам същите за необосновани, нелогични и неуместни, несъобразени с родните традиции, до голяма степен извеждани от критерии и аргументи, които не кореспондират с основните задачи и функции на съдопроизводството, а целят да решат проблеми безспорно важни за колегията, но не и от първостепенна важност за обществото.

Убеден съм, че при целенасочени усилия на юридическата общност: научни работници и практикуващи юристи, но и на представители на законодателната и изпълнителна власт, ще се намери и ефективен начин за решаване на проблема с неравномерната натовареност на съдилищата, като се държи сметка за качеството на работа, действен модел за отчитане работата на съдиите и израстването в професията, със запазване водещата роля на районните съдилища и малките такива на безценно училище за професионално развитие и квалификация, без драстично влошаване качеството на живот в малките общности извън четири или пет големи града в страната.

Петър Симеонов/

vss@vss.justice.bg

От: РС Трън Трън <rstran@abv.bg>
Изпратено: 07 юни 2021 г. 16:13
До: representative@vss.justice.bg
Як: vss@vss.justice.bg
Относно: Становище по модел 4 за оптимизация на съдилищата
Прикачени файлове: Становище РС Трън 71 07062021_000245.pdf

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Приложено към настоящото, изпращаме Ви сканирано Становище от Петър Симеонов - Административен ръководител на Районен съд - гр. Трън с изх. № 71/07.06.2021 г..

Приложение: съгласно текста.

С уважение
Петър Симеонов
Адм. ръководител - Председател на
Районен съд - Трън

Добринка Искренова
Гл. счетоводител на РС - Трън

Важно ! От 01.12.2019г. официалният e-mail адрес за кореспонденция на Районен Съд-Трън ще бъде:
tran-rs@justice.bg

Новата ни интернет страница: **<https://tran-rs.justice.bg/>**

